

Větrné elektrárny v Opočnici

Zpráva o vývoji situace

Vážení spoluobčané,

v poslední době se v naší obci i v jejím okolí šíří velké množství informací o plánované výstavbě větrných elektráren na katastru obce Opočnice. Bohužel se mezi nimi objevuje také mnoho nepravd a zavádějících tvrzení. Obracíme se proto na vás s touto zprávou. Věříme, že každý z vás má právo vědět, co se skutečně děje — a na základě pravdivých informací si udělat vlastní názor.

Kde projekt stojí dnes – není definitivně rozhodnuto

Projekt větrných elektráren je v současné době ve fázi **průzkumu a prověřování**. Na plánovaných lokalitách probíhá měření větru, jehož výsledky očekáváme v říjnu nebo listopadu letošního roku. Teprve tyto výsledky rozhodnou o tom, zda a v jaké podobě bude projekt pokračovat dál. **Žádné stavební povolení nebylo vydáno. Žádné posouzení vlivu na životní prostředí dosud nebylo zahájeno.**

Rozhodnutí zapojit se do projektu bylo přijato demokraticky. V anketě z listopadu 2024 hlasovalo celkem **141** domácností, z toho **119 pro** a **22 proti** výstavbě. Zastupitelstvo obce projekt schválilo dne 29. září 2025. Z provozu elektráren by obec získávala přibližně 9 milionů korun ročně po dobu 25 let — prostředky, které by byly investovány do rozvoje Opočnice ve prospěch všech jejích obyvatel.

Jak celý proces funguje

Výstavba větrných elektráren není záležitostí jednoho rozhodnutí ani jednoho razítka. Jde o zákonem přísně regulovaný proces, který zahrnuje odborná posouzení a veřejná projednání. Obejít zákon není možné.

Nejprve musí projekt projít takzvanou EIA — posouzením vlivu na životní prostředí. To je zákonný proces, který zahrnuje hlukovou studii, ornitologický průzkum, posouzení vlivu na krajinný ráz i na zdraví obyvatel. Bez kladného výsledku EIA projekt nelze realizovat. Teprve poté přichází na řadu územní a stavební řízení, kde je možné vznést námitky a ty musí být řádně vypořádány. Po celou dobu provozu pak probíhá průběžný monitoring hluku a technického stavu a obec má právo vyžadovat nápravná opatření.

Projekt nelze protlačit bez vědomí veřejnosti.

Fakta, která stojí za to znát

V diskusi kolem větrných elektráren se opakují stále stejné obavy. Přinášíme odpovědi, za nimiž stojí věda, nikoli subjektivní dohady.

Světová zdravotnická organizace ani žádná jiná renomovaná zdravotnická instituce neprokázala přímou příčinnou souvislost mezi moderními větrnými elektrárnami a zdravotními problémy obyvatel. Přehled více než šedesáti recenzovaných vědeckých studií potvrzuje, že hluk ani infrazvuk z turbín pravděpodobně zdraví nepoškozují. Zajímavé přitom je, že míra obtěžování hlukem statisticky více závisí na předchozím postoji člověka k elektrárnám než na skutečné naměřené hlukové hladině.

Co se týče cen nemovitostí, největší světová studie na toto téma z roku 2024 (zahrnující tři sta milionů transakcí v USA) zjistila průměrný pokles hodnoty nemovitostí o přibližně jedno procento u domů s přímou viditelností na turbíny. V rurálních oblastech byl efekt prakticky nezjistitelný a po třech až pěti letech provozu zcela mizí. Vzdálenost plánovaných elektráren od nejbližší nemovitosti v Opočnici je přitom 1 110 metrů, tedy více než dvojnásobek zákonného minima.

Vliv větrných elektráren na ptáky a netopýry existuje, je však výrazně nižší než dopad klimatické změny nebo běžné silniční dopravy. EIA zahrnuje povinný ornitologický průzkum a pokud ten prokáže výskyt chráněných druhů v rizikové zóně, musí být navržena odpovídající ochranná opatření. Bez jejich splnění projekt schválen být nemůže.

O dezinformacích

Mezinárodní výzkum publikovaný v časopise Nature Communications v roce 2024 ukázal, že větrná energie je v posledních letech cílem organizovaného dezinformačního úsilí. Více než čtvrtina lidí věří alespoň polovině nepravdivých tvrzení, která o větrných elektrárnách kolují, přestože jsou prokazatelně mylná. Souhlas s těmito tvrzeními přitom nesouvisí s mírou vědomostí o energetice, rozhodující je spíše obecná náchylnost věřit konspiračním teoriím a filtrovat informace skrze vlastní předchozí přesvědčení.

ZEPTEJTE SE NÁS

Víme, že i v našem okolí někteří odpůrci záměrně šíří nepravdivé informace s cílem ovlivnit veřejné mínění ještě předtím, než proběhne jakékoliv odborné posouzení. Obavy občanů chápeme a rádi na ně odpovíme. Ale lživé informace nepomáhají nikomu.

Pokud narazíte na zprávu o projektu, jejíž pravdivost si nejste jistí, zeptejte se nás. Na Váš dotaz rádi odpovíme nebo ho posuneme na kolegy z **Energetického poradenství Středočeského kraje**.

Neprosíme vás, abyste projekt podporovali. Prosíme vás pouze o jedno — tvořte si názor na základě faktů.

Odpovědi na nejčastější otázky

„Lopatky znečišťují mikroplasty.“

Abraze lopatek je velmi nízká — zhruba **10 g materiálu na 1 GWh** vyrobené elektřiny. Pro srovnání: uhelná elektrárna Počerady vypustí ročně **44 000 g (44 kg)** částic PM_{2,5} na stejné množství energie. Pneumatiky jednoho auta uvolní **1 g mikroplastů na každých 10 km jízdy**, tedy cca 1,5 kg ročně.

„Lopatky nejdou recyklovat.“

Větrné elektrárny se z 90–95 % skládají z **betonu a oceli**, zbytek tvoří měď, hliník a provozní kapaliny — vše jednoduše recyklovatelné. Lopatky z vyztuženého sklolaminátu či uhlíkového vlákna se využívají **materiálově nebo energeticky**, přičemž existuje i možnost up-cyclingu.

„Větrníky škodí zdraví — hluk, infrazvuk.“

Zvuk VTE vzniká otáčením mechanických prvků a prouděním vzduchu kolem listů. Ve vzdálenosti 350 m dosahuje hladina hluku **35–45 dB** — srovnatelné s klidným lesem nebo obývacím pokojem. Větrníky v ČR musí splňovat **přísnější hlukové limity než v zahraničí**.

„Solární panely stačí, vítr nepotřebujeme.“

FVE a VTE se vzájemně doplňují: **slunce vyrábí nejvíce v létě, vítr naopak v zimě**. Kombinace obou zdrojů zajišťuje stabilnější dodávky energie v průběhu celého roku.

„OZE nejsou energeticky návratné.“

- Střešní fotovoltaický panel vyrobí energii nutnou pro svou vlastní výrobu za **1,3 roku**.
- Větrná turbína v českých podmínkách za **cca 10 měsíců**.

Větrné a solární elektrárny zároveň výrazně snižují závislost na dovozu zemního plynu a posilují **energetickou bezpečnost ČR**. Výroba vlastní elektřiny z místních zdrojů může posílit rozpočty obcí i domácností.

„ČR OZE nepotřebuje, postavíme jaderné elektrárny.“

Budoucí energetický mix ČR počítá s kombinací **jádro + obnovitelné zdroje energie (OZE) + říditelné zdroje**. Bez rozvoje OZE hrozí: růst cen silové elektřiny (oproti sousedům), větší závislost na dovozu elektřiny i plynu a zaostávání za evropskými sousedy. Strategické kroky zahrnují útlum uhlí, náhradu obnovitelnými zdroji s akumulací a dostavbu jaderných zdrojů — **samotná jaderná dostavba nestačí**. Události ve světě za poslední roky nám také ukazují, že v případě např. vojenského konfliktu není bezpečné mít jeden nebo dva velké centrální zdroje energie – jejich případné napadení a vyřazení z provozu má rozsáhlé důsledky.

„Větrníky ohrožují ptáky a zvířata.“

VTE se nestaví na tahové cesty ptáků ani do lokalit s vysokou koncentrací druhů (mokřady, rybníky). V rizikovém období je možné elektrárnu vypnout. Zvířata postupně vnímají větrníky podobně jako sloupy vysokého napětí. Pro srovnání: nejvíce ptáků v ČR zabíjejí kočky.

„Místní obec z toho nic nemá.“

OZE může být pro obec příležitostí:

- Pravidelné příspěvky do obecního rozpočtu (povinné i smluvní)
- Podpora místních spolků, akcí a tradic
- Oprava místních silnic a cest
- Možnost využití místní elektřiny pro obecní budovy nebo energetické společenství
- Příspěvky na elektřinu pro občany

Odkazy na zmiňované publikace:

- Zdravotní dopady hluku a infrazvuku z větrných elektráren
Odkaz: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC10990128/>
- Vnímání větrných elektráren a postoje veřejnosti
Odkaz: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0301421523004226>
- Přehled vědeckých poznatků o zdravotních účincích větrných elektráren
Odkaz: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4063257>
- Odborná zpráva, která vyvrací 33 nejčastějších mýtů a dezinformací o obnovitelných zdrojích energie a elektromobilitě
Odkaz: <https://climate.law.columbia.edu/content/rebutting-33-false-claims-about-solar-wind-and-electric-vehicles>
- Posuzování vlivů na životní prostředí (EIA)
Odkaz: <https://mzp.gov.cz/cz/agenda/environmentalni-nastroje/posuzovani-vlivu-na-zivotni-prostredi/posuzovani-vlivu-zameru-na>
- Odborné podklady a odpovědi na časté otázky o obnovitelných zdrojích energie
Odkaz: <https://www.obnovitelne.cz/>
- <https://ekonomickydenik.cz/kdo-zivi-odpor-proti-vetrnikum/>